

CACA CHE DIRUN SAN PABLO, DECHUH YE YAHN IHYAN YAHN DENDIOHS CHE VATE YE YAN GALACIA

¹ U Pablo ne, ndiyu ihyan iyehnse che chihco ye vederihquentiyon tāh che co apóstol, te a Dihvo vo Jesucristo mān, Dendiohs Chida, ihyan min che ndedetuhche ye Dihvo vo vān tenāhn mān. ² Nchuhn che ritahno ne Dihvo vo Jesucristo, che vate ne yahn yahn Galacia, u nduco nducoyaca dihno vo che chenan ye muhn nducó, dirún nuhn caca cuh, dechuh nuhn yahn ne.

³ Dendiohs Chida mān, Dihvo vo Jesucristo mān, din yahino ye nchuhn, din ye che ndāhcā cuah-tenan ne. ⁴ A Dihvo vo Jesucristo che chihco mendāhn ye ihyan chih ye cāva nunde yuhn vo, ndedevahn ye uvo vān ihyan nunde nduhcā che nahm Chido vo Dendiohs, ⁵ ihyan min che va che ndeva nducoyaca ihyan yavenān ye numacuahn ro. Tihcā co.

Va ama nan no ndudo cava che ndevahn ihyan

⁶ Ama rahn inó che nduco nun racondah vedāme nchuhn Dendiohs, ihyan min che tendāhnun ye uvo, dechuh ye Dihvo vo Jesucristo che yahino ye uvo. Mān ne, riquendi ne tāma nān ndudo. ⁷ Ndiyu che va tāma nān ndudo ndah, ate che tahque ri ne, vate ihyan che redetohnan ye ino nchuhn, nahm ndacorun ye ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo. ⁸ Adecoduhno ihyan

che cuahndudo ye t̄ama n̄an ndudo che ndiyu ndudo che rahndudo nuhn, rihnevan nchuhn ne, ihyan min ne, va che conda ye, andahre u o ama ángel che caca ye vahchetero. ⁹ Nduhcä che chicuáhn nchuhn ro menan ne, man ne, ndaconan ntihyon yán t̄ama yune. Adecoduhno ihyan che cuahndudo ye t̄ama n̄an ndudo che ndiyu ndudo che a chitahno nchuhn ne, ihyan min ne, va che conda ye.

¹⁰ U ne, hua rinúhn che co yeno ihyan iyehnse nducó, te che rinúhn ne, che co yeno Dendiohs. Ndete che núhn che co yeno ihyan iyehnse nducó ne, nde hua co conán n̄an ntihyon yahn Dihvo vo Jesucristo.

¹¹ Dihno, nahñ che codevano nchuhn te ndudo ndah che cahndudó, chihnevan ne ne, ndiyu vededevano yahn ihyan iyehnse, ¹² te nde ̄ama ihyan iyehnse ne, hua chicuahn ye u. Che rahndudó ne, man Dihvo vo Jesucristo te ye, checadino.

¹³ A checadino nchuhn nduhcä ihyan u ro menan cuahn che chitahnó dama nduco ihyan nacion yahn Israel. Din t̄an nduco ihyan yahn Dendiohs, rihcó che decuihnó ihyan. ¹⁴ Nduhcä che ritahno ihyan nación yahn Israel ne, u che tahque quendahnán che co nducoyaca combiero yahn, te numa inó quendí costumbre yahn ihyan ndico yahn. ¹⁵ Ate Dendiohs ne, tendahnun ye u numacuahn vedeyahino yahn ye, ne chihco vih ye u nde ro che metah cuhndeyán. ¹⁶ Ndā ro che nahñ ye ne, dechuh ye Daya ye nán, te cuande ye ndudo yahn ye u cava che cuahndudó van ihyan nación chenahn. Cuahn che tihcä chi ne, hua cháhn chiqueruné nde ̄ama ihyan, ¹⁷ nde

hua cháhn yan Jerusalén chendihcheró ihyan che tahque menan ndi ye apóstol che co u. Tahque ndah ne, cháhn yahn yahn Arabia. Chihno min ne, ndaconán yan Damasco.

¹⁸ Nde chihno ino nduyo ne, tuhme cháhn yan Jerusalén che ndihcheró Pedro, ne quenán nduco ye ntihyon ro. ¹⁹ Atenan ihyan min nduco Jacobo, dihno Dihvo vo Jesucristo, ndihcheró ihyan. Hua ndihcheró ihyan apóstol chenahn. ²⁰ Nde nan Dendiohs ne, ndudo cuaco che dirún yahn nchuhn.

²¹ Adive ne, cháhn yahn yahn Siria mān, yahn yahn Cilicia mān. ²² Tahn min ne, dihno vo che ritahno ye Dihvo vo Jesucristo, che vate ye estado yahn Judea ne, hua rendihche ye u. ²³ Che devano ye yáhn ne, atenan che rente ihyan che a u che din tān ro menan me nduco ihyan che ritahno ye Dihvo vo mān, che rahndudó ndudo che rihcó che decuihnó ro menan me mān, ²⁴ ne rendeva ye yavenan Dendiohs cāvá.

2

Pablo ne, nevahne cun ihyan apóstol chenahn ihyan

¹ Chihno ndichecun nduyo ne, cháhn tāma yune yan Jerusalén nduco Bernabé, ne quendá Tito.

² Cháhn, te checadinó te tihcā nahm Dendiohs. Min ndo dāma deman ihyan che ndinan ye yahn yaco, ne necāh cuandé ihyan yahn ndudo ndah che rahndudó vān ihyan nación chenahn. Tihsā dín, te nahm cadinó deh cāhma ye yahn ntíyon yáhn, a cochihve o hua. ³ Nde Tito che nduco se u, andahre sahn tāma nación se, ate hua din ye

fuerza che conan seña sahn. ⁴ Ama o sahn che redin c̄a se che ritahno se Dihvo vo Jesucristo ne, cuah̄n ndeh chend̄a se min, rano se nuhn, nah̄n cua cuande se nuhn dehco che vatemān ino nuhn, ritahno nuhn Dihvo vo Jesucristo, te nah̄n se che ndaconan quendi nuhn ley che dirun Moisés, din che denduh ino nuhn. ⁵ Ate nde tah hua tumacah̄ nuhn yahn sahn chahn, te rendedecadino nuhn cava nchuhn, ne hua cah̄ yune nuhn che tihdenan se costumbre ndico nān ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo.

⁶ Me ihyan ndinān chahn ne, a ndinān ye o hua, chemin ne, nde hua cuande yáhn, te Dendiohs ne, dāma no rendihche ye nducoyaca ihyan. Ihyan chahn ne, metah nde ȣama nān ndudo che quendudonān devano ye che va che cacuahn ye u. ⁷ Tahque ndah ne, tumacadino ye che mān Dendiohs nah̄n ye ntíyon u che cuahndudó ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo vān ihyan nación chenāhn nduhcā che nah̄n ye Pedro che cuahndudo ye vān ihyan nación yahn Israel. ⁸ Nduhcā che cah̄ dito Dendiohs Pedro nān ntíyon vān ihyan nación yahn Israel ne, tihcā cah̄ dito ye u nān ntíyon vān ihyan nación chenāhn. ⁹ Jacobo mān, Pedro mān, Juān mān, ihyan chahn che ndinān ye, nducote tumacadino ye te numacuahn vedeyahino nte Dendiohs vederihquentiyon u ne, nevahneçun ye nuhn, u nduco Bernabé, ne nte cāde ye che quendi nuhn cuahndudo nuhn vān ihyan nación chenāhn, ne mān ye ne, quendi ye cuahndudo ye vān ihyan nación yahn Israel. ¹⁰ Atenān che chica ye nuhn ne, che din nuhn cuande cāva ihyan chevāh che vate ye min.

Chemin ne, numacuahn vedeyeno dináhn.

Pablo ne, yahve ye Pedro min yan Antioquía

¹¹ A dive cuahn che chahn Pedro yan Antioquía ne, tumacadinó che hua runecade ye, ne quenan cuma che yahvé ihyan. ¹² A menan ne, reh ye dama nduco ihyan nación chenáhn. Ate cuahn che nda qama o sahn che dechuh Jacobo ne, din vih ye, ametah cheh ye dama nduco ihyan chahn, te vah ye ihyan che riquendi ye redinahn ye ley che dirun Moisés. ¹³ Nduco chemin ne, chihco ro ye che o nān o chende ye, ne nducoyaca ihyan nación yahn Israel che rendo dama ye min, nde Bernabé ne, dama chi ye nduco ye. ¹⁴ Che tihcā din ye ne, chihnde ro yahn ye che hua runecade riquendi ye ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo. Chemin che ráhn rí Pedro nān nducoyaca ihyan ndiyaco: “Di, che sahn nación yahn Israel di, a metah ro che dama ri nduco dihno vo ihyan nación chenáhn, chihcoman costumbre yahn ihyan nación yehn. Mān ne, ¿tāca che nahm din fuerza dihno vo ihyan nación chenáhn che dinahn ye costumbre yahn ihyan nación yehn?”

Ihyan nación yahn Israel mān, ihyan nación chenáhn mān, che ritahno ye Dihvo vo Jesucristo ne, ndevahn ye

¹⁵ Nuhn ne, ihyan nación yahn Israel nuhn, ndiyu ihyan nunde nuhn nduhcā ihyan nación chenáhn. ¹⁶ Ate devano nuhn che atenān che cotahno vo Dihvo vo Jesucristo che ndeva Dendiohs uvo, ndiyu che dinahn vo ley che dirun Moisés. Chemin che nahm nuhn ne, cava che ndeva Dendiohs nuhn nē, ndotenan che dinahn

nuhn che rihquentiyon ley min ne, chitahno nuhn Dihvo vo Jesucristo. Tihcä din nuhn, te andahre dinahn ihyan che rihquentiyon ley min, ate hua cava chemin ndeva Dendiohs ihyan.

¹⁷ Män che a chitahno nuhn Dihvo vo Jesucristo, che nahm nuhn che ndeva Dendiohs nuhn ne, ndete che quendäh ro yahn nuhn che ihyan nunde nuhn nduhcä ihyan nación chenähn ne, ¿a cahquino vo cahmo vo che Dihvo vo quendihco ye nunde ne? Hua. ¹⁸ Ama te a chihcoman nuhn ley che dirun Moisés ne, ndete che ndaconan nuhn dinahn nuhn che rihquentiyon ne, nduco chemin cahco ro nuhn che ihyan nunde nuhn. ¹⁹ Cuäco che tihcä, te u ne, a nän ley min tumacadinó che hua ndäcä vederenchahco che dináhn vederihquentiyon yahn män, che tahque ndah cochahtinó Dendiohs män. ²⁰ Anduhnecä ndete che quenan yáh dama nduco Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che Daya Dendiohs. A ihyan min che rihquentiyon ye u, ndiyu män. A yahino ye u, ne chihco mendahn ye ihyan chih ye cavá. Män ne, nducuahn che redín ne, a yahn che ritahnó ihyan. ²¹ Ndiyu che duche rinó vedeyahino yahn Dendiohs, ate hua co ndeva ye ihyan cuande yahn che dinahn ye ley che dirun Moisés, ne chemin che quenan cuma che chih Dihvo vo Jesucristo.

3

Che ritahno vo Dihvo vo Jesucristo ne, hua redotenan vo ley che dirun Moisés

¹ Nchuhn dihnó che vate ne yan Galacia, a te cuande ndah nuhn nchuhn ndudo yahn Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che quenan yáh ye. Ate män

ne, ama tundo ndaconda ne, chitahno ne yahn ihyan che chihncheh ye nchuhn, chihcoman ne che redinahn ne ndudo cuaco. ² Nahn che cuahe nchuhn ndedecadino ne. ¿A te Dendiohs Vaco Ndah yahn ye nchuhn yahn che dinahn ne ley che dirun Moisés, o te ye yahn che chitahno ne ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo? ³ Hua co nchuhn chevah cá tundo. A quenun Vaco Ndah yahn Dendiohs nchuhn yahn che chitahno ne, ne hua ndahcá che ndevanan ne richahtino ne ley min. ⁴ Ndete che cahcoman nchuhn ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo ne, nde ama nan dehtenduh che a din Dendiohs nduco ne, hua cochihve yahn ne. Ate quenan inó che cochihve yahn nchuhn. ⁵ Cuahn che redin Dendiohs che renun Vaco Ndah yahn ye nchuhn, rinahn vederihno van ne ne, ndiyu cáva che redinahn ne ley che dirun Moisés, te cáva che ritahno ne Dihvo vo Jesucristo.

⁶ Cua cuande ne nduhcá che chinahn nduko Abraham. Ihyan min ne, chitahno ye Dendiohs, ne cáva chemin no che nedin yahn Dendiohs ihyan. ⁷ Cuedevano nchuhn te nducoyaca ihyan che ritahno ye Dendiohs ne, riquendi ye yune yahn Abraham. ⁸ Nde a rahn me ne, a ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs te ihyan nación chenahn che cotahno ye ne, nedin yahn Dendiohs ihyan. Ndudo ndah min ne, a ndudo che cah Dendiohs Abraham, rahn ye tuhca: “Vedeyahino che quenan cumá ndoque ne, a namin che ndah yahn ihyan nducuahn nación.” ⁹ Nducote tihca ne, nducoyaca ihyan che ritahno ye ne, nedin yahn Dendiohs ihyan nduhcá che nedin yahn ye Abraham yahn che chitahno ye.

10 Me nducoyaca ihyan che richahtino ye che ndevahn ye nduco che dinahn ye ley che dirun Moisés ne, va che conda ye, te nde ama ihyan hua cocha ye dinahn ye ley min. Va che conda ye, te a ndirun nān Ndudo yahn Dendiohs tuhcā: “Nducoyaca ihyan che hua dinahn ye nducuahn che ndirun nān ley ne, va che conda ye.”

11 Nducote tihcā ne, a ndero ndi che nde ama ihyan hua tuno ye nān Dendiohs nduco che dinahn ye ley min. A namin no tun ndirun nān Ndudo yahn Dendiohs tuhcā: “A ihyan che ritahno ye che ndedevahn Dendiohs ihyan, ndeva ye ihyan.” **12** Ate hua tihcā ley che dirun Moisés, te chemin ne, rihquentiyon che dinahn ihyan ndiyu che cotahno ye. Chemin ne, a ndirun nān ley min tuhcā: “Thyan che dinahn ye nducuahn che rihquentiyon ley cuh ne, ndevahn ye.”

13 Dihvo vo Jesucristo ne, a ndedevahn ye uvo, metah che conda vo nduhcā che rihquentiyon ley min. Mān ye chuhrihn ye menun vo, chi ye ye castigo che va che co vo. Chinahn nduko ye nduhcā che a ndirun nān Ndudo yahn Dendiohs tuhcā: “Nducoyaca ihyan che a ndinda ye ne, renan yāh ye.” **14** Nduco tihcā ndedevahn ye uvo cāva che din ye che conahn ndudo che necāh Dendiohs Abraham cāva che ndah yahn ihyan nación chenāhn. Namin nduko tihcā ne, nducoyaco vo che ritahno vo ne, conun Vaco Ndah yahn Dendiohs uvo nduhcā che a cāh ye ndudo yahn ye.

15 Dihnó, cua cuande nchuhn ejemplo cuh che ntihyon yán: Cuahn che redendah ihyan ama caca, redin ye firma, rihco ye ne, nde ama ihyan

hua co cahca tān ye yahn, nde hua co ndeden-dah ye nduhcā che nahm ye. ¹⁶ Me ndudo yahn Dendiohs che cah ye Abraham nduco ndāta yahn ye ne, che ndirun che ndāta yahn ye ne, conahn che əma no ihyan nān ndāta yahn ye, ndiyu nducoyaca ye. Ihyan min ne, a Dihvo vo Jesucristo. ¹⁷ Cuedevano nchuhn te Dendiohs ne, cah ye ndudo yahn ye Abraham, ne cah dito ye. Me ley che dirun Moisés chihno cun ciento ndico ndiche nduyyo adive ne, hua co che cahca tān yahn ndudo min. ¹⁸ Che cah Dendiohs ndudo yahn ye Abraham che din ye che ndah nduco nducoyaca ihyan ne, conahn nduco ye yahn che tichā chi yeno Dendiohs ndiyu yahn che dinahn ye ley min.

¹⁹ Nducote tihcā ne, co vate ihyan che ndedecadino ye: “¿Dehra cochihve ley che dirun Moisés tuhme ne?” Cuedevano nchuhn te chihnde adive atenān cāva che chihco ro nunde yahn ihyan nde ndā ro che nān ndāta yahn Abraham quendah ihyan min che a nente cāde Dendiohs nduco Abraham yahn ye. Dechuh Dendiohs ángel, ndāhco ye ley min tāh Moisés cāva ihyan yan. ²⁰ A ndero ndi che chichihve Moisés yahn Dendiohs mān, cāva ihyan yan mān. Namin a ndero ndi che Dendiohs che cah ye ndudo yahn ye Abraham ne, a ihyan min no tun che ndāhco ye ley yahn ye tāh Moisés. ²¹ Andahre tihcā, ate ley yahn ye che ndahco ye tāh Moisés ne, ndiyu che rendahco cāde ye ndudo che cah ye Abraham, te hua nedin yahn ye ihyan, ndevahn ye nduco che dinahn ye ley min. ²² Tahque ndah ne, rihco ro ley min che va che conda nducoyaca ihyan, din nunde yahn ye. Tihcā rihco ro ley min cāva che ihyan che cotahno

ye Dihvo vo Jesucristo ne, ndeva Dendiohs ihyan, nduhcä che a necäh ye ndudo yahn ye.

²³ Numanahn che metah ndä Dihvo vo Jesucristo, cotahno vo ihyan ne, chihco rino ley min uvo. ²⁴ Anduhneca ndete che din ley min cudado uvo, tihyon yune uvo cäva che cotahno vo ihyan min, nedin yahn Dendiohs uvo. ²⁵⁻²⁶ Ate män che a nedin däya Dendiohs uvo yahn che ritahno vo Dihvo vo Jesucristo ne, ametah rendotenan vo ley min. ²⁷ Nducoyäco vo che chedenune vo, nevahneçun vo Dihvo vo Jesucristo ne, ndo vo ihyan yahn ye. ²⁸ Män ne, nde hua redin yahn che ndahchenan vih vo. Dehve din yahn atañochan ihyan yahn ye, a ihyan nación yahn Israel ye, o ihyan tama nación ye, a redin ye ntiyon yahn ihyan, o redin ye ntiyon yahn män ye, a ndähta ye, o chähn ye. Hua dehve din yahn tähchan vo, te che ndichahtino vo Dihvo vo Jesucristo ne, a dämä no nducoyäco vo. ²⁹ Nducote a yahn Dihvo vo Jesucristo uvo ne, riquendi vo yune yahn Abraham, ne ndeva Dendiohs uvo nduhcä che a necäh ye ndudo yahn ye.

4

¹ Cua cuande nchuhn tama ejemplo: Ama sahn dihn che va che ndondä täh se vedecuihca yahn chida se ne, numanahn che lihn ca se ne, rendihche ihyan sahn anduhneca mozo, andahre sahn min co yahn se nducuahn. ² Va ihyan che redin ye cudädo sahn män, rendihche ye cäva se män, nde ndä ro che ndahco chida se dehtenduh yahn ye tah se. ³ Atihnoça uvo, te ro che metah cotahno vo Dihvo vo Jesucristo ne, anduhneca checähya uvo,

riquendi vo costumbre yahn ihyan ndico yuhn vo. ⁴ Ate cuahn che tuno ro che a ndihco çäde Dendiohs ne, dechuh ye Daya ye. Ihyan min ne, ndo ye ihyan iyehnse, chihndeyan ye, ne dinahn ye ley che dirun Moisés, ⁵ cava che nduco tihcä ndedevahn ye uvo yahn vederihquentiyon yahn ley min, ne nedin daya Dendiohs uvo. ⁶ Män che a nedin daya Dendiohs uvo ne, dechuh ye Vaco Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che Daya ye, conun chete chedave yuhn vo, ne covah tuhca: “Ndih che Chidá.” ⁷ Nducote tihcä ne, a ndero ndi che ndiyu ihyan vane uvo. A ndevahn vo, nedin daya Dendiohs uvo, ne ndeva ye uvo yahn che ritahno vo Dihvo vo Jesucristo.

Pablo ne, rendedecadino ye cava ihyan che ritahno ye Dihvo vo Jesucristo

⁸ Ro menan me ne, vatechica vane nchuhn nän Dendiohs, nde hua devano ne che va ye, rendeva ne yavenan dehtenduh che ndere redin ne dendiohs yahn ne. ⁹ Ate män che a nevahneçun ne Dendiohs, nedin yahn ye nchuhn ne, ¿taca che ndaconan ne dinahn ne costumbre chemin chan che nde hua cochihive? ¹⁰ Nchuhn ne, renevahneçun ne dehtenduh vihco män, rihco vih ne iyo män, nduyo män, che rähco ne che cähnda. ¹¹ Rendedecadinó che a chinda ntiyon che dín van ne, chicuáhn ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo nchuhn.

¹² Dihno, nducote dama chi vo nduco vih ro menan me ne, ricá nchuhn che quendi ne yune yáhn, cähcomän ne costumbre ndico nduhcä che a chihcomán. Quenan inó che dinahn ne che ricá nduhcä che din ne ro menan me. ¹³ A devano

nchuhn te yahn che chi cáh, che quenán yan vacó ne, ne chemin che ndaca yune che cahndudó ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo, chihnevan ne. ¹⁴ Andahre ndaca yune che ndahchenan nchuhn u yahn che cáh, ate hua din ne, nde hua chacondah vedame ne u. Tahque ndah ne, nevahnecun né u, ndihche ne u anduhneca ndete che ama ángel yahn Dendiohs u mān, anduhneca mān Dihvo vo Jesucristo u mān. ¹⁵ ¿A chinan nchuhn vedeyahino che chahtenan cuma ne nducó ro menan me ne? Ama ndedecadino ne yahn cah che quenan ndutinán, nde a rino ne che tico ne ndutinán ne, te ne u. ¹⁶ Mān ne, ¿a racondah vedamé nchuhn u yahn che riyahvé nchuhn che cuahtechica ne nduhca che nahm Dendiohs ne?

¹⁷ Sahn che tihcá rinun se nchuhn ne, ndiyu che yahino se nchuhn, te yahn che nahm se che cuaccondah vedame ne nuhn, nevahnecun ne sahn. ¹⁸ Codín nun ino nchuhn, codín ne che ndah cuahn dama, ndiyu deman cuahn che quenún van ne. ¹⁹ Dayá che yahinó nchuhn, amá rechuhríhn che rendedecadinó cava nchuhn, ne quendi chuhríhn nde nda ro che conan dinahn ne ndudo yahn Dihvo vo Jesucristo nduhca che redin yahn. ²⁰ Ama náhn ndete che a quenún van nchuhn, ne cacuáhn nchuhn nduco rino nduco ndah cava che conahn ne, te amá rendedecadinó cava ne.

Ejemplo yahn Agar nduco Sara

²¹ Nchuhn che nahm nevahnecun ne ley che dirun Moisés, ¿a renahn ne nducuahn che rihipuentiyon ne? ²² Nan ley min ne, ndirun che Abraham ne, ndaca o daya ye. Ama se ne, chacoahhn tahn decahya yahn ye che ndere quenan

ye nduco te, ne tama se ne, chacoyahn ihyan ndahta yahn ye. ²³ Tahn decahya yahn ye ne, ndaca daya te yahn che din chihyo ye tahn. Ate ihyan ndahta yahn ye ne, ndaca daya ye yahn che a tihcä necah Dendiohs ndudo yahn ye. ²⁴⁻²⁵ Che tihcä chi ne, covahn ama ejemplo che tuhca conahn: Nduh che o ihyan ndahta chahn ne, anduhneca o ndudo che chihco Dendiohs. Agar, tahn decahya che ndere quenan te nduco Abraham ne, anduhneca ley che cah Dendiohs Moisés min Cuete Sinaí, nación yahn Arabia. Ihyan yan Jerusalén man, ihyan chenahn man, che renevahneucun ca ley min ne, anduhneca sahn decuah deman che chacoyahn tahn min, che rihquentiyon ihyan sahn. ²⁶ Ate uvo che ritahno vo Dihvo vo Jesucristo ne, hua tihchan vo, te quenan cuma che cuahtenant vo vahchetero. ²⁷ Tihca, te a ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs tuhca:
 Di che hua rendaca daye, che nde hua devene deh
 che renan yah chete ndahta che racoyahn
 ye,
 co yene, nde tuno cuah yene,
 te tahque yaahn daya ndahta deman
 che co ndahta che va inchahn ye.

²⁸ Dihno, uvo ne, anduhneca Isaac, daya Sara, ihyan min che a necah Dendiohs ndudo yahn ye che va che cuhndeyan ye. ²⁹ Cuedevano ne te ro menan me ne, sahn che chacoyahn tahn decahya che ndere quenan te nduco Abraham ne, din tan se nduco sahn daya Sara, sahn min che cah Vaco Ndah yahn Dendiohs fuerza chaco se che ndaca ye sahn. Atihnoç man ro cuh, te ihyan che renevahneucun ca ye ley che dirun Moisés ne,

redin tān ye nduco uvo che ritahno vo Dihvo vo Jesucristo. ³⁰ Ate dehve din yahn chemin, te a ndirun nān Ndudo yahn Dendiohs tuhcā: “Cuacondāh vedame tāhn decāhya me nduco sāhn dāya te.” Atihnocā ihyan che renevahnečun ca ye ley che dirun Moisés, te hua co cuande ye vān ihyan yahn Dendiohs. ³¹ Dihno, nducote tihcā ne, cuedevano ne te uvo ne, anduhnečā dāya Sara, ndiyu nduhcā dāya tāhn decāhya me.

5

¹ Dihvo vo Jesucristo ne, a ndedevahn ye uvo. Mān ne, ametah nahm che cāh rihm mān vo uvo, quendi vo costumbre ndico čhe nevahnečun vo ro menān.

² U Pābilo ne, riyahvē nchuhn. Cuihcovan ne che cāhmá. Ndete che cuahnečun ne che conan seña nchuhn ne, nde hua cochihve yahn ne che chitahno ne Dihvo vo Jesucristo. ³ Namin ráhn rí nchuhn tāma yune te ihyan che cuahnečun ye che conan seña ihyan ne, quenan cuma che dinahn ye nducuahn che rihquentiyon ley che dirun Moisés. ⁴ Duh nchuhn che ráhco ne che ndeva Dendiohs nchuhn yahn che redinahn ne ley min ne, a chacondāh vedāme ne Dihvo vo Jesucristo mān, a denda ne, te metah yahino Dendiohs nchuhn mān. ⁵ Uvo, nducote ritahno vo Dihvo vo Jesucristo mān, nducote quenun Vaco Ndah yahn Dendiohs uvo mān ne, chenan ino vo che ndeva Dendiohs uvo. ⁶ Che ritahno vo Dihvo vo Jesucristo ne, hua rigonun chihve a chenan seña uvo, o hua. Che rigonun chihve ne, che cotahno vo ihyan min mān, cuahtenant cumo vo vedeyahino mān.

⁷ Ro menan me ne, ama ndahcq dinahn nchuhn vederihquentiyon yahn Dihvo vo Jesucristo. Man ne, ¿duh rinun nchuhn che cuacotahn ne? ⁸ Dendiohs, ihyan min che tendahnun ye nchuhn ne, a ndero ndi che ndiyu ihyan min din ye che ndacorune vederendedecadino yahn ne. ⁹ Cuedevano nchuhn te ndudo yahn sahn min che rinun se nchuhn ne, anduhneca tahsihn ya che rendih van nducuahn yache. ¹⁰ U ne, quenan inó Dihvo vo Jesucristo che din ye che quendi nchuhn ndudo che chicuáhn nchuhn. Me adecoduhno sahn min che rinun se nchuhn ne, va che din Dendiohs castigo sahn.

¹¹ Dihnó, u ne, hua rihquentiyón ihyan che conan seña ihyan, quendi ye ley che dirun Moisés, te ndete che tihcä redín ne, ihyan nación yáhn nde hua din tan ye nducó man, nde hua co tan ye che rahndudó che quenan yah Dihvo vo Jesucristo nan cruz cava nducoyaco vo man. ¹² Sahn che vatechica se rinun se nchuhn che conan seña nchuhn ne, tahque ndahcq che ama yune no cahca nduh se sahn.

¹³ Me nchuhn dihnó ne, a din Dihvo vo Jesucristo che vatemán ino ne. Ametah va che cah rihne nchuhn, dinahn ne che rihquentiyon ley ndico me. Ate hua ndedecadino ne che nducote a vatemán ino ne ne, co cuahtechica ne vedeyeno yahn man ne, cuahendihi co ne nunde. Tahque ndah ne, numacuahn vedeyahino cuinan ama tama ne vih, ¹⁴ te vederihquentiyon yahn Dendiohs che menan vihca ne, tuhcä: “Codin yahine nducoyaca ihyan nduhcq che yahine man di.” ¹⁵ Ate ndete che van man nchuhn condinun con-

dinahno ne vih ne, cuihco ne cuðado, te denan co ndache nducoyaca ne, ne din vi ãma tama ne yahn vih.

Vaco Ndah yahn Dendiohs ne, rihca tan che quendi vo vedeyeno yahn man vo

¹⁶ Ráhn rí nchuhn che dinahn ne vederihquentiyon yahn Vaco Ndah yahn Dendiohs cava che hua ndaca yune che cuahtechica ne vedeyeno yahn man ne, cuahrendihco ne nunde, ¹⁷ te nduco chemin ne, recah ndache ne Vaco Ndah yahn Dendiohs. Chemin che hua ndahca che cuahtechica ne vedeyeno yahn man ne, cuahrendihco ne nunde. ¹⁸ Ndete che recah yune ne che rihquentiyon Vaco Ndah yahn Dendiohs nchuhn ne, ametah quenan cuma che dinahn ne vederihquentiyon yahn ley che dirun Moisés.

¹⁹ A ndero ndi ihyan che vatechica ye vedeyeno yahn man ye, rahtendihco ye nunde, te ndere rahtechica ye nduko ihyan che hua nihnevaco nduko ye man, redin ye dehtenduh che chihngá man, metah vedecuihno nan ye man, ²⁰ rendeva ye yavenan dehtenduh che ndere redin ye dendiohs yahn ye man, redin cuah ye man, rendihche tan ye vih man, rahte canda ye nduko vih man, redin dihta ye man, ri tan ye man, redin cheche chedave yahn ye nduko ihyan chenahn man, rihco canda ye van ihyan man, ²¹ redin ve ye man, rihno ye vih man, rahtechica coh ye man, a cuðado che reh no ye vate ye man, a ndeh nan ca nunde chemin chan rahtendihco ye man. Ndaconan riyahvé nchuhn te nducoyaca ihyan chemin chan ne, hua nedin yahn Dendiohs ihyan.

22 Ate ihyan che recāh yune ye che rihquentiyon Vaco Ndah yahn Dendiohs ihyan ne, tuhchan ye: Chenan cuma ye vedeyahino mān, vedeyeno mān, ndāhcā chenan ye nduco ihyan chenāhn mān, chahtino ye mān, ndah ihyan ye mān, redinahn ye ndudo yahn ye mān, **23** necun ye mān, hua riquendi ye vedeyeno yahn mān ye, rahtendihco ye nunde mān. Ihyan chahn ne, rihquentiyon Vaco Ndah yahn Dendiohs ihyan, ne ametah que-nan cuma che dinahn ye ley che dirun Moisés. **24** Ihyan chahn ne, a yahn Dihvo vo Jesucristo ihyan, ne ametah riquendi ye vedeyeno yahn mān ye, rahtendihco ye nunde. **25** Nducote a ndacorun Vaco Ndah yahn Dendiohs vederendededecadino yuhn vo, ndo vo anduhnecā ihyan ra ne, nahm che nān nducuahn che redin vo ne, din vo nduhcā che nahm. **26** Hua din yahn che din cun vo mān, din ve vo mān, ndāca yune che co tān əma tāma vo nduco vih.

6

Nduhca che nahm che cuahitechico vo

1 Dihno, ndete che əma cha ihyan vān nchuhn denān condihco ye nunde ne, nchuhn che redinahn ne vederihquentiyon yahn Vaco Ndah yahn Dendiohs, coyahve ne ihyan nduco rino nduco ndah cāva che nto ino ye nunde min, ndāca ye vederenchahco. Nahm che əma ndah cahco əma tāma ne cudadó, te denān nduco ne condihco ne nunde. **2** Cuinan əma tāma ne vih, te tihcā rihquentiyon Dihvo vo Jesucristo. **3** Ndete che rāhco əma cha nchuhn che əma rigonun chihve ne cuahn che hua cuāco ne, rihncgeh mān ne

nchuhn. ⁴ Quenan cuma che ndedecadino queri əma ne yahn dehtenduh che redin ne, hua rendotenan che cua cuande ne ihyan chenəhn. Me ndete che runecəde ne ne, va deh cuande che co yeno ne. ⁵ Tihcə, te queri əma ihyan ne, cəh rihn mən nunde yahn ye ihyan.

⁶ Ihyan che rahn ye ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo ne, nahm che dəma co ye nduco ihyan ricuahn yahn ye, din ye dehtenduh che runecəde.

⁷ Hua co nchuhn chevəh cə tundo, ndedecadino ne che co cahncheh ne Dendiohs, te tuno ca nunde yahn ihyan ne, a tihcə va che nedihve ye. ⁸ Ndete che cuahitechica ye vedeyeno yahn mən ye, cuahrendihco ye nunde ne, va che conda ye. Ate ndete che dinahn ye vederihquentiyon yahn Vaco Ndañ yahn Dendiohs ne, cuahtenant ye vahchetero numacuahn ro. ⁹⁻¹⁰ Chemin che quenan cuma che numacuahn chedave yuhn vo din vo che ndah nduco nducoyəca ihyan, menən vihca nduco ihyan che dəma ritahno vo nduco ye Dihvo vo Jesucristo, te ndete che tihcə din vo cuahn dəma ne, ndeva Dendiohs uvo.

¹¹ Condihche nchuhn nduhcə che a ndero ndi che əma rahte letra redirun mān yahn ne. ¹² Sahn che redin se fuerza nchuhn che conan seña nchuhn ne, tihcə redin se, te nahm se che quendəh yavenan se nən ihyan nación yahn Israel mən, hua nahm se che din tən ye nduco se yahn che rahndudo se che quenan yəh Dihvo vo Jesucristo cəvo vo mən. ¹³ Sahn chahn ne, chenan seña sahn, ate hua redinahn se nducuahn che rihquentiyon ley che dirun Moisés. Che nahm se che conan seña nchuhn ne, atenən cəva che din yəde se che sahn

chahn chihquentiyon se che conan seña nchuhn. A chemin che vedeyeno yahn se. ¹⁴ Ate u ne, atenān che chih Dihvo vo Jesucristo, quenan yāh ye nān cruz, ndedevahn ye u ne, a chemin no che vedeyeno yáhn, te nduco chemin chihcomán che quechicá vedeyeno yahn mān, quendihcó nunde. ¹⁵ Uvo che ritahno vo Dihvo vo Jesucristo ne, hua dehve din yahn a chenan seña uvo, o hua. Che rigonun chihve ne, che ndacorun vo vederendedecadino yuhn vo, ndo vo anduhneca ihyan ra. ¹⁶ Nducoyaca ihyan che redinahn ye vederihquentiyon cuh mān, ihyan chenahn che namin ndi cuande ye vān ihyan yahn Dendiohs mān ne, ricá Dendiohs che din yahino ye ihyan, din ye che ndāhcā cuahtenant ye.

¹⁷ Che cuahn ca ne, ametah náhn che denduh nde ąma nchuhn u nduko vedetundo yahn ne che ritahno ne yahn sahn chahn. Cuedevano nchuhn te che chenan muhn chenan min yāto u ne, a yahn che redín ntiyon yahn Dihvo vo Jesucristo.

¹⁸ Dihnó, Dihvo vo Jesucristo din yahino ye nducoyaca nchuhn. Tihcā co.

El Nuevo Testamento: Cuicateco de Teutila New Testament in Cuicatec, Teutila (MX:cut:Cuicatec, Teutila)

copyright © 1972 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cuicatec, Teutila

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cuicateco, Teutila [cut], Mexico

Copyright Information

© 1972, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cuicatec, Teutila

© 1972, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

6bd8292c-2070-5c2d-8b8b-378bf0f66afe